

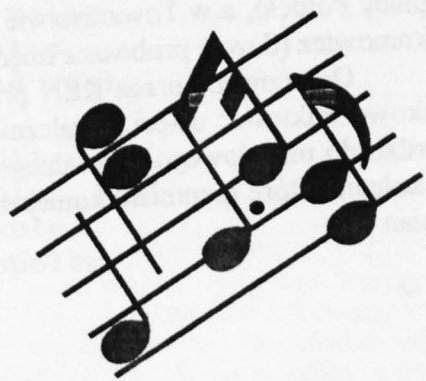
G Ł O W A C Z

Gazetka szkolna nr 1 (3) październik 1996 rok

Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Bolesława Prusa w Międzyrzecu Podl. ul. Partyzantów 8

*"Przed Wami chylimy nisko głowy,
pozdawiamy Was serdecznie słowami
i dziękujemy dziś, przy Święcie
za wiedzę, miłość i za szczęście"*

Krótką historia KEN-u

Komisja Edukacji Narodowej powołana została do życia przez sejm rozbiorowy 15 października 1773 r. KEN była jednym z najświetniejszych osiągnięć polityki reform wewnętrznych, charakterystycznej dla niemal całego okresu panowania S.A. Poniatowskiego. Instytucja ta zapoczątkowała nowy etap rozwoju szkolnictwa w Polsce, a owocem jej dwudziestoletniej działalności było uruchomienie bądź unowocześnienie dwóch szkół wyższych, 74 szkół wydziałowych i ponadwydziałowych oraz około 1600 szkół parafialnych. Komisja przyjęła na cele oświaty majątek skasowanego wówczas zakonu jezuitów. W zorganizowanych przez siebie szkołach, które były państwowe i świeckie, stworzyła nowy program nauczania, wyrażający hasło oświecenia. Program ten obejmował język polski, wprowadzony też jako język wykładowy, języki obce, ze znacznym ograniczeniem łaciny, przyrodoznawstwa, matematykę, fizykę, chemię, geografę, historię ojczystą, ekonomię oraz świecką naukę moralną - o powinnościach człowieka - obywatela wobec społeczeństwa i państwa. Nadając zreformowanym w podobnym duchu akademiom w Krakowie i w Wilnie nazwy Szkoły Głównej Koronnej i Szkoły Głównej Litewskiej. Komisja zleciła im zwierzchnictwo nad szkołami wydziałowymi i kształcenie dla nich nauczycieli. Organizowała seminaria nauczycielskie.

W 1775r powołała Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych, które przygotowało i wydało wiele podręczników. Najwybitniejszymi działaczami byli: Michał Poniatowski, Adam Czartoryski, Andrzej Zamojski, Ignacy Potocki, a w Towarzystwie do Ksiąg Elementarnych ks. Grzegorz Piramowicz (dawny proboszcz międzyrzeckiej parafii Św. Mikołaja).

Opracowane przez KEN przepisy nakazywały nauczycielom jednakowo traktować dzieci niezależnie od pochodzenia. KEN przyczynił się bardzo do umysłowego i moralnego odrodzenia Polski. Wychował nowe pokolenie, które rozumiało konieczność dokonania w Polsce zasadniczych zmian.

Krzysztof Szczepaniuk

Widok z okna

Widzę, gdy wieczorem zapala się okno,
 Drzewa po przelotnym deszczu w srebrze mokną.
 I widzę przy lampie ktoś siedzi skupiony,
 Pokój w jednostajnej ciszy pograżony.
 Na stole zeszyty piętrzą się pod górę -
 I słyszę, jak po nich skrzypi pilnie pióro.
 To nauczycielka poprawia zadania.
 Ścienny zegar z wolna godziny wydzwania.
 Więc nauczycielki pracę chwałę wierszem,
 Pisząc go w takt rytmu rozśpiewanych świerszczy.
 I pochwalam szkolne zeszyty i pióro,
 Wieczór za oknami z księżycową chmurą.
 Pochwalam plan pracy wśród niezmiernych godzin,
 Światło nad Książkami, w których czyn się rodzi.

Józef Baranowski

Do mojej Nauczycielki

Ileż to trudu poniosłaś, przyznaj,
 Abym napisał: "MOJA OJCZYZNA" ...
 Bezkształtne kółka, kulawe laski,
 A w Pani oczach wesołe blaski.
 Mówiłaś wznosząc mój zeszyt do góry:
 - Oto, jak pisze kura pazurem!
 Ale się nie martw, gdy byłam mała,
 Tak samo jak ty właśnie pisałam.
 Z czasem się pismo ładniejsze stało.
 Jakże się wtedy miło pisało!
 Do mamy - o tym, że na kolonii
 Las cały muzyką ptaków dzwoni,
 Do taty - że gdy ukończę szkołę,
 Będziemy dzielnie pracować społecem,
 Do przyjaciela - widokówka,
 Na widokówce - Gubałówka,

Do mojej Pani - dziecięcy wierszyk,
Choć prosty, ale najserdeczniejszy.
I przysły książki. Bajki i wiersze,
Śpiewały ptaki w nich, grały świerszcze...
I nagle radość w sercu zakwitła,
Że pisać umiem, że umiem czytać.
Diś ślę życzenia Pani najszczerze,
Nisko się kłaniam, tym długim wierszem.

Wiktor Michalski

"Mój ideał nauczyciela."

Dzieje zawodu nauczyciela liczą kilka tysięcy lat. W Polsce pierwsi nauczyciele to księża kształcący chłopców do stanu duchownego. Z czasem obok szkół kościelnych powstały samorządowe, prywatne i państwowe. W XIX wieku szkolnictwo stało się bardziej powszechne, wzrosła liczba nauczycieli.

Każdy pedagog, by wypełnić liczne i odpowiedzialne zadania, musi posiadać odpowiednie wykształcenie. Jednak najważniejsze jest zamiłowanie do pracy z dziećmi i młodzieżą, by wzbudzać w uczniach chęć do nauki, do zdobywania wiedzy. Mój ideał nauczyciela potrafi wydobyć z ucznia to, co w nim najlepsze, umie wzbudzić w nim entuzjazm do nauki. Taki ktoś rozumie problemy i smartwienia swoich podopiecznych, stara się im pomóc. Dobry nauczyciel ciekawie prowadzi lekcje. Ma dobry wpływ na uczniów. Nawet ci słabi nabierają wiary w siebie.

Mój ideał nauczyciela to osoba sympatyczna, zawsze przyjemna i służąca radą. Taką osobą była właśnie Ludwika Wawrzyńska - dyrektorka szkoły, przeciętna kobieta żyjąca w kręgu codziennych spraw. W obliczu zagrożenia nie wahała się ani chwili. Zginęła bohaterską śmiercią ratując czworo dzieci.

Ideał nauczyciela uświadamia nam, jakie mamy obowiązki wobec innych ludzi i kraju. Chce nas nauczyć jak należy postępować, jak radzić sobie w trudnych sytuacjach, jak odróżnić dobro od zła. Jest cierpliwy i wyrozumiały. Ocenia na ile stać każdego z uczniów. Dzięki niemu nauka stała się ciekawsza. Taki pedagog wierzy w swych podopiecznych, chce by zrozumieli, że to właśnie od nich zależy jakie będą mieli wyniki. Słabszym stara się pomóc, a zdolniejszych zachęca do dalszego doskonalenia.

Dziś nie można wyobrazić sobie życia i postępu bez pracy nauczyciela. Społeczeństwo docenia ich trud i poświęcenie, darzy ich szacunkiem. To właśnie nauczyciele przygotowują młode pokolenie do obowiązków, które podejmą w przyszłości. Znaczenie zawodu nauczyciela zawierają te słowa:

"Taka będzie Rzeczypospolita, jakie będzie młodzieży chowanie".

Aleksandra Stepien VIIIa

Witamy w naszej szkole!

Pani Iwona Lajtar rozpoczęła pracę w naszej szkole. Uczy języka niemieckiego. Ukończyła Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych. Jak twierdzi została nauczycielką z zamiłowania do dzieci. Lubi uczniów żywych i wesółych. Sądzi jednak, że dyscyplina w szkole mogłaby być lepsza. Pani Iwona jest zodiakalnym rakiem. Interesują ją Niemcy i wszystko co jest z nimi związane. W wolnych chwilach pani Iwona lubi czytać książki i oglądać telewizję.

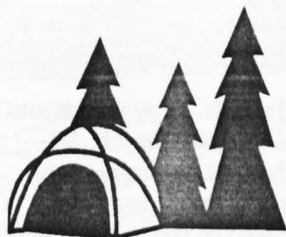
Pan Andrzej Kobylka w szkole zajmuje się gimnastyką korekcyjną. Ukończył Medyczne Studium Zawodowe - wydział fizykoterapii oraz Akademię Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej. Jego hobby to sport i wędkarstwo. Bardzo lubi swój zawód. Jest zodiakalnym strzelcem. Ulubiony aktor to Robert de Niro, a aktorka to Renata Dancewicz. Najlepszy piosenkarz jego zdaniem, to Peter Marphy, a piosenkarka Elizabeth Frejzer.

Pani Bożena Syryczyk uczy techniki i bardzo lubi swój zawód, w którym pracuje już dziewiąty rok. W naszej szkole najbardziej spodobał się jej oczywiście uczniowie. Ukończyła Politechnikę Lubelską. Patronuje jej zodiakalny rak, a robótki ręczne to jej hobby. Bardzo lubi Bogusława Lindę, Pakulnis, Piotra Szczepanika i W. Huston. Zdecydowanie popiera akcję "Sprzątanie Świata".

Jak się uczyć języka polskiego?

Czy wiesz jaki wielki wpływ ma miłość na literaturę? Romanse słynnych pisarzy i poetów stanowią często klucz do zrozumienia ich twórczości, motywy autobiograficzne można znaleźć nawet w dziełach naszych wieszczów romantycznych. Warto więc dowiedzieć się czegoś o młodzieńczych flirtach Mickiewicza czy Słowackiego, o nieszczęśliwej miłości Norwida i o pięknej przyjaciółce Krasińskiego noszącej romantyczne imię Delfina. Te nie objęte programem szkolnym wiadomości należy zreczenie wpleść w odpowiedź ustną lub wypracowanie, wówczas z pewnością zaimponują one nauczycielowi i przekonają go o twoim zaangażowaniu w naukę języka polskiego.

Aleksandra Wasiluk

EKOLOGIA

W naszej szkole we wrześniu zbierano makulaturę, której waga wyniosła około jednej tony.

Poniżej przedstawiamy klasy, które dały makulaturę:

1. kl. 6a	- ok. 40%	zebranej makulatury
2. kl. 6b, 6c, 8d	- ok. 30%	zebranej makulatury
3. pozostałe klasy	- ok. 30%	zebranej makulatury

Ponowne zastosowanie.

Jest to odmiana **recyklingu**. Polega na tym, że używamy określonych rzeczy, nie poddając ich recyklingowi. Kiedy wyrastamy z jakiegoś ubrania, możemy je oddać komuś innemu. Butelek po mleku można używać wielokrotnie. Nawet puste opakowania po jogurcie mogą się znów przydać, np. jako pojemniki na długopisy i kredki.

Recykling (wykorzystanie surowców wtórnych) ma miejsce wtedy, gdy ponownie używamy jakiejś rzeczy, zamiast wyrzucić ją do śmieci. Papier, szkło, odpady kuchenne, metale to przykłady tylko kilku materiałów, które nadają się do przetworzenia. Recykling odbywa się na ogół w specjalnych miejscach czy zakładach, np. odpady kuchenne odnosi się na przyznę kompostową, szkło - do zakładu recyklingu.

Wioleta Luciuk kl 5e

Monika Korniluk kl 5e

Akcja "**Sprzątanie Świata - Polska 1996**" nie powiodła się do końca z powodu pogody. W piątek 31 września 1996 r. zebrano 40 worków śmieci. W sobotę grupa ochotników miała **oczyszczać** ze śmieci wąski teren lasu przy drodze do Zahajek. Następnie ochotnicy mieli przejść na zwirownię, gdzie czekały na nich nagrody i kiełbaski z ogniska. Kiedy zajechaliśmy na miejsce pan leśniczy opowiedział nam trochę o rezerwacie "Liski" i podziękował za to, że chcieliśmy pomóc w sprzątaniu.

A teraz trochę o "Liskach".

"Liski" są częściowym rezerwatem leśnym leżącym na południowy - zachód od Międzyrzecza Podlaskiego. Jego powierzchnia to 128,84 ha. Utworzony został w 1981 roku. Jest jednym z najlepiej zachowanych fragmentów leśnych o charakterze naturalnym w województwie białkopodlaskim, z licznymi zespołami leśnymi oraz gatunkami roślin rzadkich i chronionych w runie. Rosną tam drzewostany wielogatunkowe o nieprzeciętnej dorodności, jak też liczne drzewa pomnikowe. W rezerwacie jest również jedno gniazdo bociana czarnego.

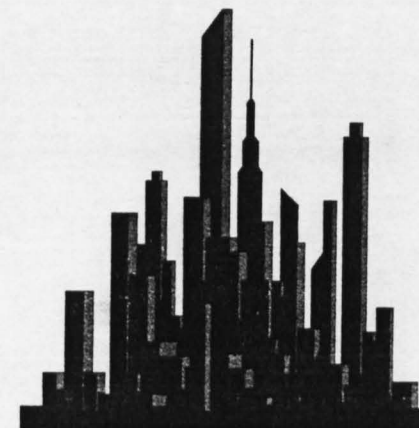
KRONIKA

- 38 lat temu (2.10.1958r.) w Zakładach Aparatów Matematycznych PAN wyprodukowano pierwszą polską maszynę cyfrową "XYZ", tzw. mózg elektronowy
- 39 lat temu (4.10.1957r.) w ZSRR wystrzelono Sputnika I, pierwszego sztucznego satelitę Ziemi.
- 208 lat temu (6.10.1788r.) otwarto Sejm Czteroletni.
- 504 lata temu (prawdopodobnie 12.10.1492r.) Krzysztof Kolumb odkrył Amerykę.
- 49 lat temu (14.10.1947r.) Amerykanin Chuck Yeager pilotuje samolot odrzutowy, który jako pierwszy w historii przekracza barierę dźwięku.
- 223 lata temu (15.10.1773r.) została powołana przez sejm Komisja Edukacji Narodowej.
- 163 lata temu (21.10.1833r.) urodził się Alfred Nobel szwedzki chemik i przemysłowiec, wynalazca dynamitu i fundator nagród jego imienia.
- 92 lata temu (28.11.1904r.) policja w St. Louis w USA wypróbowała nową metodę identyfikacji: badanie odcisków palców.
- 479 lat temu (31.11.1517r.) niemiecki teolog Marcin Luter przybił do drzwi Kościoła w Wittenberdze swoje słynne 95 tez.

CUDA ŚWIATAEMPIRE STATE BUILDING

Jest on jedną spośród najlepiej znanych budowli świata. Ten biurowiec nadal pozostaje symbolem nerwowości, wspaniałości i nieumiarkowania Nowego Jorku. Liczby dotyczące budynku są imponujące: jego 102 piętra wznoszą się na wysokość 381 m, a jego całkowita wysokość to 449m.

Początkowo zaprojektowano go tak, aby na dachu mogły lądować statki powietrzne, lecz pomysł ten zarzucono. Budynek zajmuje teren około 0,8 ha przy Piątej Alei. Waży aż 331000 ton, lecz jego fundamenty sięgają jedynie głębokości dwu pięter. W pionie utrzymują go stalowe dźwigary ważące ponad 54000 ton. Do budowy zużyto 10 mln cegieł, a przewody instalacji elektrycznej mają łączną długość około 692 km. Okna zajmują powierzchnię 2 ha, a czyszczą je etatowi pracownicy. Schody mają 1860 stopni. Raz do roku organizuje się wyścig we wspinaniu się po nich. W budynku znajdują się pomieszczenia biurowe dla 15000 ludzi, a windy mogą przewozić ok. 10000 osób na godzinę. Empire State Building zbudowano w eleganckim stylu Art Deco. Wewnątrz budynku znajduje się holl 30 - metrowej długości wykładany marmurem. Jest wysoki na trzy piętra. Windy szybko wnoszą się na tarasy widokowe na 86 i 102 piętrze. Roztaczają się stąd rozległe widoki na miasto, które wieczorami wygląda szczególnie imponująco.

Autorami projektu byli Shereve, Harmon i Laamb. Koszt budowy wyniósł 41 mln dolarów. Budynek wznoszono w rekordowym tempie. Tygodniowo rósł on 4,5 piętra, a w okresie wyjątkowego nasilenia prac oddano 14,5 piętra w ciągu 10 dni. Oficjalnie wieżowiec został otwarty 1 maja 1931 roku, lecz jako, że Stany Zjednoczone borykały się wówczas z kryzysem, trudno było znaleźć najemców tak ogromnej powierzchni i cały budynek ironicznie przewano Empty (pusty) State Building. Zagospodarowano go w pełni po 10 latach.

Pierwsze samobójstwo zdarzyło się tu w roku 1933. W tym samym roku film "King Kong" pokazał olbrzymią małpę przyklepioną do budynku i odpierającą atak samolotów. W 1945 roku podczas mgły na 79 piętro budynku wpadł samolot, powodując śmierć 14 osób i straty wynoszące milion dolarów.

Krzysztof Szczepaniuk

KRZYŻÓWKI I KONKURSY WYKREŚLANKA

Z poziomych rzędów liter, wykreśl nazwy państw europejskich zaczynających swoje nazwy na: F,U,N,P,G,C,P,L,N,B. Z pozostałych liter w rzędach czytanych poziomo - wyjdzie hasło: **myślibraci rojków**. Rozwiązanie prześlaj redaktorowi gazetki, wezmiesz udział w losowaniu nagrody.

C	S	Z	Z	C	E	C	Z	H	Ę	Ś	y
B	U	Ł	C	G	A	R	I	I	E	A	J
E	S	T	G	J	A	K	R	E	C	J	A
P	L	O	I	R	T	U	G	A	L	I	A
S	N	T	O	O	R	W	E	N	G	I	A
L	I	T	W	A	O	S	Z	N	I	E	M
U	U	S	K	R	I	P	A	I	R	N	A
N	I	E	M	Z	C	Y	J	Ś	Y	Ć	W
E	F	C	I	N	L	Z	A	N	D	I	A
P	O	W	A	R	L	S	T	E	K	K	A

Stopka redakcyjna:

Krzysztof Szczepaniuk - redaktor naczelny

Aleksandra Wasiluk - z - ca redaktora

Aleksandra Stępień, Wioleta Łuciuk, Monika Korniluk